

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 339

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/680 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Gerekçesi 4

• Dışişleri Komisyonu Raporu 6

• Tasarı Metni 8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 8

• Anlaşma Metni 9

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1212-544

24/2/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 11/1/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/680)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş şansını da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye gelişiminin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmış ve bugüne kadar 92 ülke ile anılan Anlaşma imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın temel esasları aşağıda özetlenmiştir:

1. Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun koşulları yaratmak,
2. Türkiye ve Kenya'da yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek,
3. Her iki ülkede, özel teşebbüsle evsahibi devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek,
4. Her iki ülkenin yatırımcılarının elde ettiği karların ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesini güvence altına almak

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören bu Anlaşma ile birlikte iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken, ilgili ülkelere yeni herhangi bir yük getirmemektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

8/4/2016

Esas No: 1/680

Karar No: 321

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24/2/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 8/3/2016 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi 7/4/2016 tarihli 24’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Ekonomi Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile; iki ülke arasındaki yatırımların teşvik edilmesi ve sermaye akışının artırılmasını teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Anlaşmanın 8 Nisan 2014 tarihinde Ankara’da imzalandığı ve Kenya tarafındaki onay sürecinin devam ettiği,

Kenya’nın; coğrafi konumu, görecelik gelişmişlik düzeyi ve bölgesel barışa katkısı gibi nedenlerle Sahraaltı Afrika’nın önde gelen ülkeleri arasında yer aldığı,

Afrika ortaklık politikamız çerçevesinde Kıtada ağırlıklı konumda bulunan Kenya ile her alanda ilişkilerin geliştirilmesine özel bir önem verildiği,

Ülkemizin Sahraaltı Afrika’daki en eski diplomatik temsilciliklerinden birinin de Nairobi’de olduğu, keza 1968 yılında Nairobi’de büyükelçilik açtığımız; Kenya’nın da 2012 yılında Ankara’da büyükelçilik açtığı,

2001 yılında 13 milyon dolar olan ikili ticaret hacminin geçtiğimiz yılsonunda 145 milyon dolara ulaştığı,

Anlaşmanın Afrika açılım ve ortaklık politikamız çerçevesinde, Afrika ülkelerine yönelen Türk yatırımcıların bu kıtanın en önemli ülkelerinden biri olan Kenya’ya yönelik yatırımlarının artmasına vesile olacağı ve Afrika’daki varlığımızın genişlemesine katkıda bulunacağı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak ve Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Hasan Basri Kurt</i>
Bursa	Antalya	Samsun
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Serdengeçti</i>	<i>Saadet Becerekli</i>	<i>Ziya Pir</i>
Aksaray	Batman	Diyarbakır
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Serkan Topal</i>	<i>Azmi Ekinci</i>
Hatay	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Serap Yaşar</i>	<i>Recep Şeker</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Hasan Karal</i>	<i>Halil Özcan</i>
Rize	Rize	Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)		

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 8 Nisan 2014 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türker

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

S. Ramazanoğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

M. Elitaş

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

L. Elvan

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkır

Çevre ve Şehircilik Bakanı

F. G. Sarı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı V.

A. Ç. Kılıç

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN
KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti,

Özellikle bir Akit Taraf yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması konusundaki Anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğunda ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına ve yaşam standartlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağına mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması ile ilgili bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

Amu

MADDE 1
Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırım" terimi; bir Akit Taraf yatırımcısı tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde bu Akit tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla yatırılan her türlü varlığı ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle aşağıdakileri içerir:

- (a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi diğer haklar ile diğer benzer hakları,
- (b) yeniden yatırılan gelirleri,
- (c) para alacakları veya bir yatırımla ilgili ekonomik değeri olan icra edilebilir diğer hakları,
- (d) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli,
- (e) özellikle, patentler, telif hakları, ticari unvanlar, sınai tasarımlar, teknik süreçlerin yanı sıra ticari markalar, ticari itibar ve know-how gibi fikri ve sınai mülkiyet hakları,
- (f) doğal kaynakların aranması, geliştirilmesi, çıkarılması ve işletilmesine ilişkin imtiyazları da kapsayacak şekilde, bir Akit Tarafın kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde veya bir sözleşmeyle verilmiş iş imtiyazları.

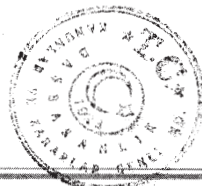
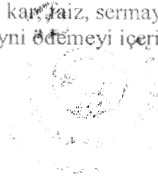
Varlıkların yatırıldığı veya yeniden yatırıldığı biçimdeki herhangi bir değişiklik, bunların yatırım niteliğini etkilemez.

2. "Yatırımcı" terimi:

- (a) Her bir Akit Tarafın kanunlarına göre vatandaşı olan herhangi bir gerçek kişi,
- (b) kar amacı gütmeyen kurumlar hariç olmak üzere, bir Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine göre teşekkül etmiş veya kurulmuş, kayıtlı ofisleri veya önemli ölçüdeki iş faaliyetleri ile birlikte iş merkezleri söz konusu Akit Tarafın ülkesinde bulunan ve diğer Akit Tarafın ülkesinde yatırım yapan şirket, firma veya ortaklık gibi herhangi bir tüzel kişiyi ifade eder.

3. "Gelirler" terimi bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kar, faiz, sermaye kazançları, royaltiler, ücretler, temettümler veya bir yatırımla ilgili her türlü aynı ödemeyi içerir.

AM

JA

4. "Ülke" terimi:

- (a) Türkiye Cumhuriyeti bakımından, ülkesi ve kara suları yanında uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların araştırılması, kullanılması ve korunması amaçlarıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin üzerinde yargı yetkisine veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.
- (b) Kenya Cumhuriyeti bakımından, kara ülkesini, iç sularını, Kenya Cumhuriyeti'nin karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda Kenya Cumhuriyeti'nin doğal kaynaklarının araştırılması ve işletilmesi amacıyla yürürlükteki kanunlara ve uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemenlik ve yargı hakkına sahip olduğu karasularının ötesinde deniz yatağı ve toprakaltını da içermek üzere deniz alanlarını ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Kendi kanun ve düzenlemelerine tabi olarak, her bir Akit Taraf, ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.
2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde her zaman adil ve hakkaniyete uygun muamele ile tam koruma ve güvenden yararlanacaklardır.
3. Akit Taraflardan hiçbiri, keyfi veya ayrımcı tedbirlerle yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına hiç bir şekilde engel olamaz.

MADDE 3

Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul eder.
2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların işletilmesine, yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımlarına ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.
3. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ya da yatırımlara ilişkin mevcut veya gelecekteki bir diğer çok taraflı anlaşma veya düzenleme ile tanımlanmış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şekilde yorumlanmaz.

Am

(b) İşbu Anlaşmanın ayrımcılık yapmama, ulusal muamele ve en çok gözetilen ulus kaydı hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi vatandaşlarına ya da şirketlerine, veya bu gibi bir birliğin, ortak pazarın ya da serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanıdığı olduğu mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmaz.

(c) İşbu Anlaşmanın 2. ve 3. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafları, toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hak edinimleri bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelelerin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

(d) Akit Taraflardan her biri, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını ve faaliyetlerini önemli ölçüde etkilememesi kaydıyla, kendi yatırımcılarına, sadece ülkesinde yer alan küçük ve orta ölçekli işletmeler ile yeni doğan sanayileri teşvik etmek amacıyla, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde özel politikalar ve tedbirler vasıtasıyla teşvik verebilir, ayrıcalıklı muamele tanıyabilir, öncelik veya imtiyazlar tanıyabilir.

MADDE 4 **Genel İstisnalar**

1. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bir Akit Tarafın:

(a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenen ve uygulanan;

(b) tükenebilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

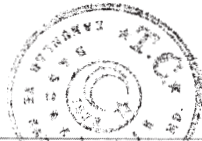
2. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, açıklanmasını temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiçbir Akit Tarafın,

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan alışveriş ve işlemlere ilişkin;

(ii) savaş zamanında, silahlı çatışma veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda;

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

(iv) kamuya gerçek ve yeterince ciddi bir tehdit yöneltilmesi durumunda kamu düzeninin korunmasına ilişkin olarak

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten ahkoyacak şekilde; yorumlanamaz.

3. İşbu Anlaşmanın hükümleri bu Anlaşmanın 7.Maddesinin 1(d) paragrafına uygulanmaz.

MADDE 5 **Kamulaştırma**

1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; amında, yeterli, etkin ve tam tazminat ödenerek, kanunda öngörülen usullere uygunluk ilkesine ve işbu Anlaşmanın 3. Maddesinde belirtilen genel muamele ilkelerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırmaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılamaz.

2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın genel refahını ilgilendiren meşru amaçların korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya söz konusu kamulaştırma işleminin kamuoyuna duyurulduğu tarihlerden hangisi önce ise, bu tarihin hemen öncesindeki piyasa değerine eşit olur. Piyasa değeri, ev sahibi Akit Tarafın kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, yatırılan sermaye, ikame değer, amortisman, cari hasılatlar, ticari itibar ve diğer ilgili unsurların da dikkate alınmasıyla belirlenir.

4. Tazminat gecikme olmaksızın ödenir ve 7. Maddenin 2.paragrafında da belirtildiği gibi serbestçe transfer edilebilir. Tazminat serbestçe çevrilebilen bir para cinsi ile ödenir ve ödenmesinde gecikme olması durumunda tazminat, kamulaştırma tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar,

(a) Türkiye Cumhuriyeti'nde yapılan yatırımlar açısından, kamu alacaklarına ödenen en yüksek faiz oranına eşit oranda,

(b) Kenya Cumhuriyeti açısından, piyasada oluşan ticari orana eşit oranda,

bir faiz oranını içerir.

AM

MADDE 6
Zararlar için Tazminat

Bir Akit Tarafın, diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş, ayaklanma, sivil kargaşa ya da benzer nedenlerle yatırımları zarara uğrayan yatırımcıları, diğer Akit Tarafça, zararın telafisi, tazminat ya da diğer çözümler hususunda, söz konusu Akit Tarafın kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarına uyguladığı muameleden hangisi daha elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muameleye tabi tutulacaktır.

MADDE 7
Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Akit Taraf, tüm vergisel yükümlülüklerinin yerine getirilmesinden sonra, bir yatırımla ilgili bütün transferlerin, kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle izin verecektir. Bu gibi transferler aşağıdakileri içerir:

- (a) ana sermaye ve yatırımı sürdürmek, geliştirmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar,
- (b) aynı ödemeler hariç olmak üzere gelirler,
- (c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar,
- (d) 5, 6, 8 ve 9. Maddelerde ilişkin tazminatlar,
- (e) kredi geri ödemeleri, royalti ödemeleri, yönetim giderleri, lisans ücretleri veya diğer benzer ücretler gibi yatırımın işletilmesinden kaynaklanan harcamaların ödenmesi için gereken meblağlar,
- (f) bir Akit Tarafın ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izinlerini almış olan diğer bir Akit Tarafın vatandaşlarının hak ettikleri maaşlar, ücretler ve diğer ödemeler,
- (g) bir yatırım uyumsuzluğundan doğan harcamalar için yapılan ödemeler.

2. Transferler, hiçbir kısıtlama olmaksızın transfer tarihinde geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden serbestçe çevrilebilir bir para birimiyle yapılacak ve derhal transfer edilebilecektir.

3. İstisnai durumlarda, ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara yol açtığı veya yol açma tehdidini yaratması halinde, her bir Akit Taraf ayrımcı olmamak kaydıyla geçici sürelerle transferleri kısıtlayabilir.

Amir

[Handwritten signature]

MADDE 8
Halefiyet

Eğer bir Akit Taraf veya onun ilgili ajansı bir yatırımcıya, kendi yatırımcısı tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde yapılmış bir yatırım ile ilgili olarak ticari olmayan risklere karşı kanunla kurulmuş bir sistem çerçevesinde bir ödeme yaparsa, ülkesinde yatırım yapılan Akit Taraf söz konusu yatırımcıdan önceki Akit Tarafa veya onun ilgili ajanslarından herhangi birine halefiyet nedeniyle önceki ile aynı kapsamda olmak üzere, bu gibi hakların veya alacakların transferini tanıyacaktır.

MADDE 9
Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasındaki uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından ayrıntılı bilgi içerecek şekilde ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafa yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.

2. Uyuşmazlıklar, 1. paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenemez ise, yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesi; veya

(b) "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID); veya

(c) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc tahkim mahkemesi.

3. Yatırımcının uyuşmazlığı işbu Maddenin 2. paragrafında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine veya diğerine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

4. Bu Madde'nin 2. paragrafının hükümlerine bakılmaksızın;

Her iki Akit Taraf da, Türkiye Cumhuriyeti'nin 3 Mart 1989'da Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID)'e sunmuş olduğu, ICSID'e sunulması uygun düşünülen veya düşünülmeyen uyuşmazlık sınıfları ile ilgili bildirimlerin işbu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturduklarını ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından aksi onaylanmadıkça, yukarıda sözü edilen bildirimlerde ICSID'e sunulması uygun düşünülmeyen uyuşmazlık sınıflarının ICSID'e veya herhangi uluslararası uyuşmazlıkların çözümü mekanizmasına sunulmayacağını kabul ederler.

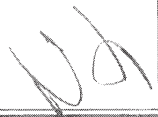
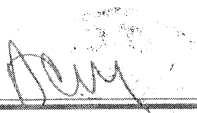
5. Yüzde 10'dan daha az hisse senedi veya oy hakkının borsa yoluyla edinimi sürecindeki yatırımlardan kaynaklanan uyuşmazlıklar uluslararası tahkime sunulamaz.

6. Tahkim mahkemesi kararlarını, işbu Anlaşmanın hükümlerine, ülkesinde yatırım yapılan ve uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafın kanunları ve düzenlemelerine (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dahil olmak üzere) ve her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak alacaktır.
7. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirecektir.
8. Madde 3'ün ve 2. paragrafı, yatırımcı ve ev sahibi Akit Taraf arasındaki uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak işbu Anlaşma yanında Akit Taraflardan birinin imza koyduğu benzer diğer bir uluslar arası anlaşma ile düzenlenen uyuşmazlık çözümü hükümleri bakımından uygulanmayacaktır.

MADDE 10

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan uyuşmazlıklara iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde çabuk ve adil bir çözüm arayacaktır. Bu bağlamda, Akit Taraflar bu tür sonuçlara ulaşılması için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Akit Taraflar yukarıda bahsedilen yöntemle uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa, Akit Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, uyuşmazlık bir hakem mahkemesine sunulabilir.
2. Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü, bir devlet vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit taraflardan herhangi biri belirlenmiş süre içerisinde hakem atayamaz ise Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atama yapılır.
3. Eğer her iki hakem atanmalarından itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.
4. Eğer, 2. ve 3. paragraflarda belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.
5. Mahkeme Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde Anlaşmaya varır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, tahkim heyeti, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep eder.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve Mahkeme, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varır. Hakem mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alır.

7. Akit Tarafların her biri kendisi tarafından atanan hakemin masrafları ile tahkim sürecindeki temsili ile ilgili masrafları karşılar. Başkan'ın masrafları ile davayla ilgili diğer harcamalar Akit Taraflar tarafından eşit olarak karşılanır. Ancak, mahkeme, masrafların paylaşımına ilişkin farklı bir karar da alabilir.

MADDE 11 **İstisareler**

Akit Taraflar, Anlaşmanın uygulanmasını gözden geçirmek veya Anlaşmadan doğabilecek herhangi bir sorunu incelemek için, Akit Taraflardan birinin talebi üzerine istisarelerde bulunacaklardır. Bu istisareler Akit Tarafların uzman yetkilileri arasında uygun kanallar yoluyla üstünde anlaşmaya varılmış bir yer ve zamanda yapılır.

MADDE 12 **Uygulama Kapsamı**

İşbu Anlaşma, bir Akit Tarafın yatırımcılarının diğer Akit Tarafın ülkesinde, o ülkenin ulusal kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce ya da sonra yapılan yatırımlarına uygulanır. Bununla birlikte, işbu Anlaşma yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyumsuzlıklara uygulanmaz.

MADDE 13 **Yürürlüğe Girme**

1. Her bir Akit Taraf diğerine işbu Anlaşmanın ülkesinde yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal işlemlerin tamamlandığını diplomatik yollarla bildirecektir. İşbu Anlaşma son bildirim alınmış tarihini takip eden 30. günde yürürlüğe girecektir.
2. Anlaşma on (10) yıllık bir dönem için yürürlükte olacak ve bu Maddenin üçüncü paragrafına uygun olarak sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır.
3. Akit Taraflardan her biri, diğer Akit Tarafa bir yıl öncesinden yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yılın sonunda veya bu tarihten sonraki herhangi bir zamanda Anlaşmayı sonlandırabilir.
4. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla her zaman değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Maddenin ilk paragrafında belirtilen aynı yasal usul çerçevesinde yürürlüğe girer.
5. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın kapsamında olan diğer yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.

Aam

İşbu Anlaşma tam yetkili temsilcileri tarafından huzurlarında imzalanmıştır.

Ankara'da 8 Nisan 2014 tarihinde iki nüsha olarak Türkçe ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

Yorumdan kaynaklanan farklılıklarda, İngilizce metin üstün gelir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Nihat Zeybekci
Ekonomi Bakanı

KENYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Büyükelçi Amin C. Mohamed
Dışişleri ve Uluslararası Ticaret Bakanı

